

ถาวร ฤทัยวัฒน์, แนวคิดในการร่างรัฐธรรมนูญของไทย : ศึกษากรณีรัฐธรรมนูญฉบับปี พุทธศักราช 2511, 2517 และ 2540 (IDEAS OF DRAFTING OF THE CONSTITUTIONS IN THAILAND : CASE STUDY OF THE CONSTITUTIONS IN 1968 , 1974 AND 1997) อาจารย์ที่ปรึกษา : รศ.ดร. ปรีชา หงษ์ไกรเลิศ. 171 หน้า. ISBN 974-332-880-7

การศึกษาวิจัยเรื่อง "แนวความคิดในการร่างรัฐธรรมนูญของไทย : ศึกษากรณีรัฐธรรมนูญ ฉบับปี พุทธศักราช 2511, 2517 และ 2540" มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวความคิดความเป็นมาและวิวัฒนาการของการยกร่างรัฐธรรมนูญ ตลอดจนรูปแบบ โครงสร้างและอำนาจของรัฐธรรมนูญทั้ง 3 ฉบับดังกล่าว โดยกำหนดสมมุติฐานของการศึกษาไว้ว่า "แนวความคิดในการยกร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มีพัฒนาการไปในทิศทางที่เป็นประชาธิปไตยมากขึ้นทั้งนี้เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของระบบสังคมไทย

ผลของการวิจัย พบว่า สภาร่างรัฐธรรมนูญ ฉบับปีพุทธศักราช 2511 แต่งตั้งโดยคณะปฏิวัติ ซึ่งประกอบด้วยสมาชิกที่เป็นข้าราชการเกือบทั้งหมด ด้วยเหตุนี้การร่างรัฐธรรมนูญจึงไม่มีอิสระมากนัก แม้ว่าจะนำเอา รูปแบบของรัฐสภา และหลักประกันสิทธิเสรีภาพของประชาชนที่บัญญัติไว้ใน รัฐธรรมนูญ พุทธศักราช 2492 มาบัญญัติไว้ใน รัฐธรรมนูญฉบับนี้ก็ตาม

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ฉบับปี พุทธศักราช 2517 แต่งตั้งโดยนายสัญญา ธรรมศักดิ์ นายกรัฐมนตรีซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง บรรยายการร่างรัฐธรรมนูญจึงเป็นไปอย่างเสรีไม่มีบุคคลใดมาครอบงำ และรัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้ทำการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนอย่างกว้างขวางในระหว่างดำเนินการยกร่างรัฐธรรมนูญ ดังนั้น จึงเป็นรัฐธรรมนูญที่ยึดหลักการของประชาธิปไตยมากที่สุด และถือได้ว่าเป็น รัฐธรรมนูญเพื่อประชาชน

สภาร่างรัฐธรรมนูญ ฉบับปีพุทธศักราช 2540 มาจากการเลือกตั้งโดยอ้อม ซึ่งรัฐสภาอันประกอบด้วย วุฒิสภาและสภาผู้แทนราษฎร จะเป็นผู้เลือกตั้งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ เข้ามาเป็น "ตัวแทน" ของประชาชนทำหน้าที่ร่าง รัฐธรรมนูญขึ้นเอง เป็นผลให้รัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้รับการยกย่องว่าเป็นประชาธิปไตยเพราะเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม และแสดงความคิดเห็นในการร่าง

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ความเป็นมาขององค์กรร่างรัฐธรรมนูญ หรือผู้ทำหน้าที่ในการร่างรัฐธรรมนูญเป็นส่วนประกอบสำคัญยิ่งต่อการบ่งบอกถึงรากฐานและเจตนารมณ์ รวมทั้งพัฒนาการแห่งความเป็นประชาธิปไตยของ รัฐธรรมนูญแต่ละฉบับอย่างเห็นได้ชัดในเบื้องต้นแรก นอกจากนี้จากการศึกษาวิจัยยังพบว่า พัฒนาการของรัฐธรรมนูญแต่ละฉบับขึ้นอยู่กับความต้องการหรือกระแสเรียกร้องทางสังคมในขณะนั้นเป็นสำคัญ

ภาควิชา ..... การปกครอง
สาขาวิชา ..... การปกครอง
ปีการศึกษา 2542

ลายมือชื่อนิสิต .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....